

45^ο

Διεθνές Συνέδριο

Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών

με θέμα

Διαπολιτισμική εκπαίδευση,
Μεταναστευτική Πολιτική,
Προκαταλήψεις, Συντηρητισμός και η
ελληνική
ως δεύτερη ή ξένη γλώσσα

Δηλώσεις συμμετοχής
έως 29 Ιουνίου

Πάτρα 4-5 Ιουλίου 2025

Το συνέδριο θα πραγματοποιηθεί διαδικτυακά.

Τηλ: +30-2610 99 3855
Website: <https://ipode.gr/>
e-mail: synedria@ipode.gr

Διοργάνωση:

Ινστιτούτο Πολιτισμού, Δημοκρατίας και Εκπαίδευσης (ΙΠΟΔΕ)

Παντελής Γεωργογιάννης
Επιμέλεια

45ο Διεθνές Συνέδριο
με κριτές

**Διαπολιτισμική εκπαίδευση, Μεταναστευτική Πολιτική,
Προκαταλήψεις, Συντηρητισμός και η ελληνική ως
δεύτερη ή ξένη γλώσσα**

Πάτρα, 04-05 Ιουλίου 2025

Επιστημονική σειρά:
Διαπολιτισμική Αγωγή και Εκπαίδευση

Πρακτικά Συνεδρίων 60

Πάτρα 2025

Όλα τα αντίγραφα υπογράφονται από τον κάτοχο του copyright.

Copyright ©: Παντελής Γεωργογιάννης

Ινστιτούτο Πολιτισμού, Δημοκρατίας και Εκπαίδευσης

Διεύθυνση: Αντωνίου Οικονόμου 8, 26504 Άγιος Βασίλειος, Πάτρα
Τηλ: 2610993855
<http://www.ipode.gr>
E-mail: ipode@ipode.gr

Τίτλος : Ελληνική Γλώσσα & Τεχνητή Νοημοσύνη, ο ρόλος και οι προοπτικές της Εκπαίδευσης

Επιστημονική
σειρά: Διαπολιτισμική Αγωγή και Εκπαίδευση
Πρακτικά συνεδρίων 59

Ηλεκτρονική
στοιχειοθεσία: Νικολακοπούλου Δήμητρα

ISBN: 978-618-5911-02-7

ISSN: 2732-7094

σ.σ. 381, σχήμα 17,5 X 25 εκ.

Όλα τα κείμενα δημοσιεύονται με ευθύνη των συγγραφέων τους

Απαγορεύεται η μερική ή ολική αναδημοσίευση του έργου αυτού, καθώς και η αναπαραγωγή του με οποιοδήποτε άλλο μέσο, χωρίς σχετική άδεια του κατόχου του Copyright.

Επιστημονική Επιτροπή

Πρόεδρος:

Γεωργιάννης Παντελής, τ. Καθηγητής Πανεπιστημίου Πατρών

Αντιπρόεδρος:

Μάγος Κώστας, Καθηγητής Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Μέλη:

Σκούρτου Ελένη, Ομότιμη Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Αιγαίου

Παπαδοπούλου Μαρία, Καθηγήτρια στο Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Πανταζής Σπύρος, Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Baros Wassilios, Professur für Bildungsforschung, Paris Lodron Universität Salzburg

Καλεράντε Ευαγγελία, Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας

Μήτσος Ναπολέων, Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Φυριπής Εμμανουήλ, Ομότιμος Καθηγητής ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Αθηνών

Μακρή Κατερίνα, Επίκουρη καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας Τμήμα γλωσσικών και διαπολιτισμικών σπουδών

Κλαδάκη Μαρία, Αναπλώτρια Καθηγήτρια ΠΤΔΕ, Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Καμαρούδης Σταύρος, Αναπληρωτής Καθηγητής Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας

Γαργαλιάνος Σταμάτης, Αναπληρωτής Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

Μπάκας Θωμάς, τ. Αναπληρωτής Καθηγητής ΠΤΝ Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Παπαδάκη Πολυξένη, Καθηγήτρια, Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης Παντείου Πανεπιστημίου Αθηνών

Φραγκούλης Ιωσήφ, Καθηγητής Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Αθηνών

Στεργίου Αίδα, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Δροσινού-Κορέα Μαρία, Επίκουρη Καθηγήτρια Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης στη Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών και Πολιτισμικών Σπουδών στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Βλαχάδη Μαρία, Λέκτορας, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Μαστρογιάννης Αλέξης, Δρ. Πανεπιστημίου Αθηνών, Συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου, ΠΕΚΕΣ Δυτικής Ελλάδος

Ζωγόπουλος Ευστάθιος, Δρ. Σχολικός Σύμβουλος Δημοτικής Εκπαίδευσης 46ης Περιφέρειας Αθήνας

Κυριακίδης Μάριος, Δρ. Διδάσκων στη Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων

Κυπριανού Δέσπω, Δρ. Πανεπιστημίου Πατρών, Εκπαιδευτικός, Αποσπασμένη στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου

Κουνέλι Βασιλική, Δρ. Παιδαγωγικής ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Πατρών, Φιλολόγος

Μάνου Αγγελική, Δρ. Πανεπιστημίου Αιγαίου του Τμήματος Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

Παπάζογλου Μαργαληνή, BSc, PhD στο Παιδαγωγικό Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Οργανωτική Επιτροπή

Γεωργογιάννης Παντελής, *τ. Καθηγητής Πανεπιστημίου Πατρών*

Κουδουνά Αναστασία, *Πτυχιούχος Παιδαγωγικού τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Πατρών*

Νικολακοπούλου Δήμητρα, *Πτυχιούχος τμήματος Επιστημών της Εκπαίδευσης και Κοινωνικής Εργασίας*

Χασάνι Αριόλα, *Πτυχιούχος τμήματος Επιστημών της Εκπαίδευσης και Κοινωνικής Εργασίας*

Θεοδορίδου Μαριέττα-Χρυσοβαλάντου, *Υποψήφια Διδάκτωρ Γλωσσολογίας Τμήμα Φιλολογίας Πανεπιστήμιο Πατρών*

Ελευθεριάδη Άρτεμις, *Νηπιαγωγός*

Καρβέλη Ευγενία, *Φιλολόγος, Msc*

Κορέση Νικολέττα, *Εκπαιδευτικός ΠΕ70, Κάτοχος ΜΔΕ στη Γλωσσολογία και Διδακτική της Γλώσσας ΕΚΠΑ*

Βλαχάδη Μαρία, *Λέκτορας, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης, Πανεπιστήμιο Κρήτης*

Κυριακίδης Μάριος, *Δρ. Διδάσκων στη Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων*

Κουνέλη Βασιλική, *Δρ. Παιδαγωγικής ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Πατρών, Φιλολόγος*

Μανωλάκος Προκόπης, *Δρ. Ιστορίας Πανεπιστημίου Πατρών*

Από τις ανακοινώσεις που θα παρουσιαστούν στο συνέδριο, όσες κριθούν δημοσιεύσιμες θα συμπεριληφθούν στα πρακτικά, τα οποία εκδίδονται στην επιστημονική σειρά “Διαπολιτισμική Αγωγή και Εκπαίδευση”

Περιεχόμενα

Πρόλογος 1	9
Πρόλογος 2	11
1. Διαπολιτισμική Εκπαίδευση και Διαπολιτισμική Διδασκαλία	13
Πολυγλωσσία/Διαπολιτισμικότητα στο ελληνικό σχολείο: Ουτοπία ή Πραγματικότητα; <i>Τσοποτός Γεώργιος</i>	15
Οι Εκπαιδευτικοί Οργανισμοί ως Οργανισμοί Μάθησης σε Διαπολιτισμικό Περιβάλλον <i>Γιάννου Βασιλική</i>	25
Διαπολιτισμική Συμβουλευτική και Εκπαίδευση <i>Γκαϊδατζόγλου Αθανάσιος - Θεοδώρου Παρασκευή</i>	31
Ανακαλυπτική μάθηση και Διαπολιτισμικότητα στην εκπαιδευτική πράξη <i>Μακρή Μάρθα</i>	43
Η ετερότητα ως κακοδοξία: μια σύντομη αναδρομή της ταυτότητας-ετερότητας <i>Γκαραγκούνης Αθανάσιος</i>	55
Κατάρτιση και επιμόρφωση των εκπαιδευτικών Δυτικής Αττικής στη διαπολιτισμική διδακτική <i>Μπούρας Αντώνιος - Σακαρέλου Μαρία</i>	65

Ανάγνωση και Γλωσσική Ποικιλομορφία: Η Επίδραση Διαπολιτισμικής Διδακτικής Παρέμβασης σε Μαθητές Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης - Πειραματική μελέτη σε μαθητές Ε΄ και ΣΤ΄ τάξης με την ελληνική ως πρώτη ή δεύτερη γλώσσα 81

Σιούλη Ααμπρινή

2. Διαπολιτισμικότητα, ελληνική ως ξένη γλώσσα και ταυτότητα 97

Λογοτεχνικός λόγος στη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας: μια διδακτική πρόταση 99

Μούζουρου Μαρία

Ο διαλογικός εαυτός και η θεωρία “Δρώντος-Δικτύου” στη συγκρότηση της ταυτότητας των ασυνόδετων ανήλικων παιδιών με προσφυγικό υπόβαθρο μέσα από αθλητικό-κοινωνικά δίκτυα 109

Καραδόπουλος Ιωάννης

Η ελληνική ως γλώσσα ένταξης: μια προσέγγιση διαπολιτισμικής πράξης στο Γενικό Λύκειο Βαγίων 119

Τσαγκαρινός Γεώργιος

Διγλωσσία-Πολυγλωσσία και γλωσσική εκπαίδευση 125

Αθανασίου Ιωάννης

3. Διαπολιτισμική επιμόρφωση, Διοίκηση των εκπαιδευτικών και Τεχνητή Νοημοσύνη 143

Κατάρτιση και Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών στη Διαπολιτισμική Εκπαίδευση 145

Ζώτου Ευαγγελία

Πολύ πριν τη διαπολιτισμότητα...: η έννοια της στενότερης πατρίδας στον λόγο των παιδαγωγών κατά την περίοδο της απριλιανής δικτατορίας 165

Κουναλάκης Εμμανουήλ

Τεχνολογίες της Πληροφορίας, της Επικοινωνίας και της Τεχνητής Νοημοσύνης και η συμβολή τους σε μαθητές/τριες με μεταναστευτικό ή προσφυγικό υπόβαθρο 177

Γιάννου Βασιλική

Ψηφιακή Πολιτισμική Ταυτότητα: Χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης για τη Διατήρηση και Ανάδειξη Πολιτιστικής Κληρονομιάς Προσφύγων και Μεταναστών 183

Πιλαλίδου Κυριακή

Διοίκηση Σχολικών Μονάδων, Διαπολιτισμικότητα και Ψηφιακός Μετασχηματισμός 199

Κατσαμούλα Τσαμπίκα Καλλιόπη - Ράπτης Νικόλας

Εκπαιδευτικό Σενάριο για τάξεις Λυκείου: Μαθαίνοντας για τις Ευρωπαϊκές Αξίες και τα Δικαιώματα μέσα από την Χρήση του Ψηφιακού Παιχνιδιού «Papers, Please»: Παιχνίδι Ρόλων στα Σύνορα 209

Παπαδιαμαντοπούλου Μαρία - Καρούμπαλος Ιωάννης

4. Γραφή, ορθογραφία και πολιτισμός της αρχαίας ελληνικής γλώσσας 255

Ενδογλωσσική και διαγλωσσική μετάφραση: «κειμήλιο» της γλωσσο-εκπαιδευτικής παράδοσης ή δραστηριότητα του μέλλοντος της γλωσσικής εκπαίδευσης; 257

Αθανάσιος Μιχάλης

Η Επίδραση μίας Διδακτικής Παρέμβασης Βασισμένης στο Ελληνικό Δημοτικό Τραγούδι Στις Απόψεις Μαθητών Δημοτικού Σχολείου για την Ελληνική Δημοτική Μουσική 271

Κωνσταντίνου Αικατερίνη

Διαγλωσσικότητα και Ορθογραφία μεταφρασμένου κειμένου της Αρχαίας Ελληνικής σε μαθητές της Στ' Τάξης Δημοτικού. Μια ποιοτική μικροέρευνα 287

Γεώργιος Χαρά - Νικολακοπούλου Δήμητρα - Κουδουνά Αναστασία -

Παπαδημητρίου Αναστάσιος - Γεωργογιάννης Παντελής

Η Ελληνοφωνία στην Κάτω Ιταλία 305

Κουδουνά Αναστασία - Νικολακοπούλου Δήμητρα - Γεωργογιάννης Παντελής

5. Παιδαγωγικά θέματα 319

Διαχείριση Συγκρούσεων και Παιδαγωγική της Δημοκρατίας στον Ελληνικό Στρατό: Μια Ιστορική Προσέγγιση από τη Νεότερη στην Σύγχρονη Ιστορία 321

Κυριακίδης Μάριος

Ολοκαύτωμα: η άσβεστη φλόγα της μνήμης 333

Στεφανή Χαρίκλεια

Ξένα πρότυπα και ηθική έκλυση: Η έννοια της μη τοπικότητας στον παιδαγωγικό λόγο την περίοδο της απριλιανής δικτατορίας 343

Κουναλάκης Εμμανουήλ

Η Δημιουργικότητα στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση: Θεωρητικές Προσεγγίσεις και Παιδαγωγικές Πρακτικές για την Καλλιέργειά της 355

Ολίδης Γεώργιος

Η διαχείριση συγκρούσεων στο σχολείο με τη χρήση της μη βίαιης επικοινωνίας 321

Γιαννικόπουλος Λάμπρος

Επίλογος 381